

Edukacja zdrowotna i krzewienie kultury fizycznej

Warszawa, 3 czerwca 2014 r.

Wnioski i rekomendacje z kontroli NIK dotyczącej oceny organizacji i efektów kształcenia w szkołach publicznych i niepublicznych w zakresie wychowania fizycznego i sportu szkolnego

Informacja o wynikach kontroli www.nik.gov.pl

Plan prezentacji:

- **Wprowadzenie**
- **Przedmiot kontroli NIK**
- **Ważniejsze wyniki i wnioski z kontroli**
- **Rekomendacje dla dyrektorów szkół**

Kilka refleksji:

Było tak...

Trzepak

Facebook mojego dzieciństwa

Teraz jest tak...

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Dlaczego?

Cel główny kontroli:

- **ocena organizacji i efektów kształcenia w szkołach publicznych i niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych w zakresie wychowania fizycznego i sportu szkolnego,**
- **ocena działań Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Sportu i Turystyki odnoszących się do wspierania wychowania fizycznego i uprawiania sportu w szkołach.**

Kontrolą objęto:

- **43 szkoły**, w tym (38 zespołach szkół), z tego w **26 szkołach publicznych** prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w ośmiu województwach,
- oraz w **17 szkołach niepublicznych** z uprawnieniami szkół publicznych, prowadzonych przez organizacje społeczne, stowarzyszenia społeczne i organizacje wyznaniowe,
- **MEN i MSiT**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie w skontrolowanych szkołach organizację i efekty kształcenia wychowania fizycznego.

Ważniejsze wyniki kontroli:

Organizacja zajęć

- nieprzestrzeganie wymogu ujęcia w szkolnym planie nauczania tygodniowego czterogodzinnego wymiaru zajęć wychowania fizycznego na II i III etapie edukacji,
- nieprawidłowości w zakresie dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania,
- nie zrealizowano w pełni treści kształcenia podstawy programowej wychowania fizycznego,
- nie zrealizowano wymaganej liczby godzin zajęć wychowania fizycznego,
- w 4 szkołach niepublicznych (9%) zaliczono uczniom do obowiązkowego wymiaru lekcji wychowania fizycznego zajęcia organizowane przez jednostki pozaszkolne,

- w skontrolowanych gimnazjach nie spełniono lub uwzględniono w ograniczonym zakresie określone w podstawie programowej wychowania fizycznego *Zalecane warunki i sposoby realizacji* treści kształcenia edukacji zdrowotnej, które w założeniu miały służyć skuteczności ich wdrożenia,
- w 21 gimnazjach (49%) nierzetelnie dokumentowano realizację treści kształcenia z wychowania fizycznego w dzienniku lekcyjnym (dotyczyło to edukacji zdrowotnej i zajęć do wyboru).

Ocenianie na zajęciach wychowania fizycznego

- nie określono w statutach sposobu uzasadniania ustalonej przez nauczyciela oceny,
- nie sformułowano wymagań edukacyjnych dla poszczególnych etapów edukacji,
- nie określono sposobu uwzględniania wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu,
- nie wskazano sposobów rozpoznawania poziomu i postępów ruchowych z wychowania fizycznego,
- nie określono sposobu ustalania oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej z wychowania fizycznego.

Uczestnictwo w zajęciach:

Na kolejnych etapach edukacji **zmniejszał się aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach** wychowania fizycznego.

Przeciętna liczba uczniów zwolnionych z uczestnictwa w tych zajęciach przez dyrektora szkoły (na podstawie opinii lekarza) kształtowała się na poziomie:

- **2%** w klasach IV-VI szkoły podstawowej,
- **5%** w gimnazjach,
- **12%** w szkołach ponadgimnazjalnych.

- W dziewięciu szkołach uczniowie zwolnieni przez dyrektora **nie byli obecni na zajęciach wychowania fizycznego**, co uniemożliwiało uzyskanie wiedzy i umiejętności z edukacji zdrowotnej.

Prowadzenie zajęć korekcyjnych dla uczniów z wadami postawy, nadwagą lub otyłością

- W 24 szkołach (56%) dyrektorzy nie zorganizowali zajęć z gimnastyki korekcyjnej,
- liczba szkół, w których organizowano zajęcia dla uczniów z wadami postawy zmniejszyła się skokowo z etapu na etap edukacji.

Warunki bezpieczeństwa

- Dyrektorzy 25 spośród 43 szkół (58%) w niewystarczającym zakresie wykonywali zadania związane z zapewnieniem uczniom bezpiecznych warunków odbywania zajęć wychowania fizycznego organizowanych przez szkołę.

Kwalifikacje i doskonalenie zawodowe nauczycieli

- Dyrektorzy szkół publicznych nie zapewnili nauczycielom wychowania fizycznego i kształcenia zintegrowanego odpowiedniego do potrzeb doskonalenia zawodowego związanego z wdrażaniem podstawy programowej.

Nadzór pedagogiczny

- W żadnej szkole nie przeprowadzono ewaluacji wewnętrznej związanej z realizacją podstawy programowej wychowania fizycznego, przestrzegania zasad oceniania z przedmiotu i zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków prowadzenia zajęć;
- w 40 szkołach nie przeprowadzono lub nie udokumentowano kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa w odniesieniu zagadnień dydaktycznych wychowania fizycznego;

Rekomendacje dla dyrektorów szkół:

- 1) przestrzeganie zasad dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania wychowania fizycznego;
- 2) zapewnienie pełnej realizacji podstawy programowej wychowania fizycznego w gimnazjum;
- 3) rozważenie wprowadzenia *Zalecanych warunków i sposobów realizacji* podstawy programowej wychowania fizycznego, w szczególności w zakresie edukacji zdrowotnej;
- 4) stosowanie obowiązującej procedury organizacji i realizacji form wychowania fizycznego do wyboru przez uczniów;

- 5) przestrzeganie zasad organizacji grup ćwiczeniowych na zajęciach wychowania fizycznego;
- 6) zapewnienie zgodności z przepisami prawa wewnątrzszkolnego systemu oceniania osiągnięć uczniów wychowania fizycznego;
- 7) przestrzeganie uregulowań dotyczących zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego;
- 8) rzetelne dokumentowanie przebiegu nauczania wychowania fizycznego;
- 9) zapewnienie uczniom opieki pielęgniarki albo higienistki szkolnej;
- 10) rozważenie wprowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej dla uczniów ze stwierdzonymi wadami postawy i otyłością;

- 11) wyegzekwowanie od nauczycieli prowadzących zajęcia z wychowania fizycznego przeszkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 12) rzetelne stosowanie zasad dokumentowania wypadków uczniów;
- 13) zapewnienie zgodności ze stanem faktycznym szkolnej bazy danych Systemu Informacji Oświatowej w zakresie wypadków uczniów;
- 14) przeprowadzanie okresowych kontroli szkolnych obiektów sportowych;
- 15) rzetelne sprawowanie nadzoru pedagogicznego z zakresu wdrażania podstawy programowej wychowania fizycznego.

Kiedyś nie miałem komputera

Ale za to miałem piękne dzieciństwo

Dziękuję

W prezentacji wykorzystano ilustracje ze stron:

- www.demotywatory.pl
- www.google.pl/search?q=boiska+szkolne